

- 8 MAR 2001

STAVANGER MUSEUM
Biblioteket

Museums - Tidende

INFORMASJONSAVIS FOR STAVANGER MUSEUM NR. 1 MARS 2001 11. ÅRGANG

ET SKJEBNEÅR FOR NORSKE MUSEER

1. desember i fjor ble stortingsmeldingen om arkiv, bibliotek og museer vedtatt i Stortinget. Meldingen var lagt fram av Bondevikregjeringen og ble fremmet for Stortinget uendret av regjeringen Stoltenberg. Dermed står et samlet politisk miljø bak planene om en storstilt opprustning av den såkalte ABM-sektoren.

Museene har av mange blitt sett på som meldingens vinner. I løpet av en femårsperiode skal det sprøytes inn 720 millioner friske kroner i det norske museumsvesen. I samme periode skal museumssektoren reorganiseres under ledelse av Norsk museumsutvikling. I motsetning til dagens fragmenterte struktur ønsker man å styrke et mindre antall institusjoner i hver region ved å bygge ut kompetanse og kapasitet og tillegge disse et større ansvar for de mindre museene.

Selv om stortingsmeldingen har klare svakheter både når det gjelder forholdet til universitetsmuseene, forskningen og naturhistorien, har responsen fra museums Norge vært svært positiv. Det spørsmålet alle nå stiller seg, er hvordan regjeringen vil forholde seg til stortingsmeldingen i statsbudsjettet for 2002. Etter mange år med stillstand og mismot har behandlingen av meldingen 1. desember skapt en bølge av optimisme og framtidstro. Desto større blir fallet hvis den ikke blir fulgt opp i neste års statsbudsjett på en måte som virkelig monner. Skjer ikke dette, er jeg redd vi vil få oppleve et norsk museumsvesen i krise der svært mange dyktige medarbeidere ikke lenger vil finne det attraktivt å arbeide på museum.

2001 er virkelig et skjebneår for norske museer.

Ove Magnus Bore

Rogaland teaters Garborgprogram:

En minidramatisering av
Arne Garborgs roman
med Signy Sandsberg og
Fridtjov Såheim

Dramatisering og regi ved Ingrid Valvik

Norsk Hermetikkmuseum
ONSDAG 14. MARS KL. 19.00
Omvisning i museet etter forestillingen

Billetter: kr. 80,-

Billettbestilling: 51 84 27 00
Man. – fre. 08.00 – 15.30

Arrangører: Stavanger Museum og Rogaland teater

GATELANGS I HERMETIKKBYEN

Anmeldelse: *Gatelangs i Hermetikkbyen bind 3: fra Møllehaugen til Hillevåg*. Av John Gunnar Johnsen. Utgitt av MESI A/S, Stavanger. ISBN 82-91794-10-3. Pris: kr.340,-

John Gunnar Johnsen er kjent som Stavangers ekspert på byens hermetikkindustri, og denne boken er bind 3 angående dette temaet. Vi håper det ikke er hans siste bidrag i denne sammenheng.

En fordel med boken er at den forener en populær fremstilling med detaljer nok til å tilfredsstille en spesialist. Den populære fremstillingen ivaretas ved utstrakt bruk av billedmateriale. Det er mange bilder av iddisar og fabrikker (spesielt flyfoto), men også av brevark og annet reklamemateriale, sammen med spennende tekst. En spesialist vil sette stor pris på årstallene til iddisane.

Johnsen forteller at den viktigste kilden i arbeidet med denne boken har vært [C.F.] Kolderup: *Blad av hermetikkindustriens historie 1-6*". Det er nesten umulig å skrive noe om hermetikkindustrien uten å bruke Kolderup's arbeid. Johnsen har gjort Kolderup tilgjengelig for "mannen i gaten", og det er en betydelig tjeneste.

I og med at så mange fabrikker - både nasjonalt og internasjonalt - opplevde de samme forhold, er det ikke overraskende at deres historier er ganske like. Vi leser om "de problematiske/vanskelige etterkrigskonjunkturerne" og lignende som førte til at en god del fabrikker gikk konkurs på 1920-tallet. Til tross for en del likhetspunkter i flere fabrikkhistorier, klarer Johnsen å vekke vår interesse på hver side.

Mesteparten av boken består av disse fabrikkhistoriene bare som skisser når det finnes en masse materiale, men mer detaljert når det kun finnes noen få spor. Men samtidig har Johnsen klart å veve sammen historien om hermetikkindustrien i Stavanger-området helt opp til året 2001, med avsnitt om f. eks. "Omstruktureringenes tiår (1960-1973)", "Kriseårene 1973-1975", litt om "Hermetikkindustrien på Østlandet", og ikke minst "Hermetikkindustriens støttenæringer". Det kunne ha vært interessant å høre litt mer om utviklingen av den automatiske tredemaskinen eller frysebåtene.

Litt kritikk: Det finnes et register over alle fabrikkene som er nevnt i alle tre bind, men man finner ikke noe tilsvarende register over personer, iddisar, maskiner og begivenheter osv. Dette er en ulempe.

Boken er meget bra skrevet og inneholder masse informasjon. Den anbefales på det varmeste.

Piers Crocker

NORSK HERMETIKKMUSEUM tirsdag 24. april kl. 19.00 Temakveld med foredrag.
Arrangør: Iddisklubben Norway Brand og Norsk Hermetikkmuseum

SKIPPERSKIFTE PÅ "ANNA" AF SAND

Ole Emil Olsen har valgt å trekke seg fra vervet som skipper på "Anna" etter 16 år i stillingen. Han ønsker en friere rolle i mannskapet, noe han selvfølgelig er innvilget. Vi er Ole stor takk skyldig for hans enorme dugnadsinnsats som skipper. Tidligere ko-skipper Erling Kleiberg er valgt til ny skipper. Arnfinn Nergaard er valgt til ny ko-skipper.

Harald Hamre

"ANNA" AF SAND OG "WYVERN" PÅ LANGFART IGJEN

Stavanger Sjøfartsmuseums seilfartøyer skal begge seile utenriks i sommer. "Wyvern" skal seile Cutty Sark Tall Ships' Race i representasjon for Stavanger by. "Anna" skal tilbake til Riga for å delta i feiringen av byens 800 års jubileum. Før vi ankommer Riga skal vi blant annet besøke en annen latvisk havneby Liepaja, som har et nært samarbeid med Rogaland Fylkeskommune. Både fylkeskommunen og Utenriksdepartementet har gitt tilsagn om betydelig støtte til seilasen. For de som ennå ikke har bestemt seg for hvor de vil legge sommerferien, kan vi anbefale en tur langs kaia i følgende byer i angitte tidsrom:

Harald Hamre

"Anna":

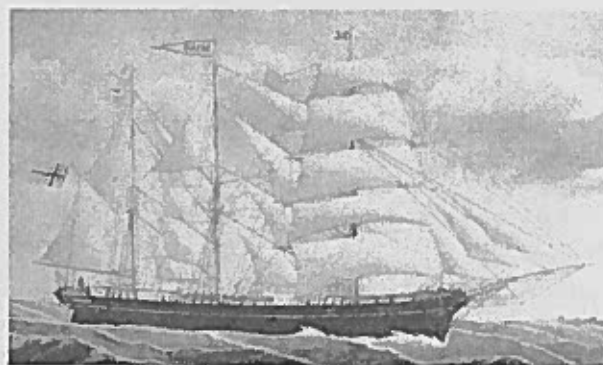
avreise Stavanger: 22. juni
Helsingør: 24. juni – 25. juni
Gdansk: 28. juni – 30. juni
Klaipeda: 1. juli – 2. juli
Liepaja: 3. juli – 4. juli
Riga: 6. juli – 11. juli
Søderköping: 15. juli
Gøtakanalen: 16. juli – 19. juli
ankomst Stavanger: ca. 22. juli

"Wyvern":

avreise fra Stavanger: ca. 15. juli
Ålesund: 18. juli- 21. juli
Bergen: 27. juli - 30. juli
Esbjerg: 4. august - 7. august
ankomst Stavanger: ca. 12. august

ETTERLYSNING!

Skipsportretter malt av Halvor Mikkelsen

Stavanger Sjøfartsmuseum arbeider med planer om å lage en midlertidig utstilling og publikasjon om den kjente skipsportrettmaleren Halvor Mikkelsen, som levde i Stavanger fra 1842 til 1899. Så vidt vi vet malte Mikkelsen om lag 200 forskjellige skipsportretter og et stort antall kopier. Portrettene malte han i gouacheteknikk, en form for akvarellmaling som tar i bruk penn og dekkende vannfarger på papir. Maleriene er ikke bare dekorative, men også viktige kilder til vår lokale sjøfartshistorie.

Stavanger Sjøfartsmuseum ønsker nå å registrere flest mulig av disse skipsportrettene. Vi oppfordrer alle som kjenner til, eller eier slike malerier om å henvende seg til oss. Vi håper å få avfotografere maleriene, for å skaffe oss en best mulig oversikt over Halvor Mikkelsens mangfoldige produksjon.

Over: Gouache av skonnertskipet "Speed"

Anne Tove Austbø

AVALDSNES – VI TAR MILJØVERNMINISTEREN PÅ ORDET

Som kjent har Stavanger Sjøfartsmuseum gjort svært spennende funn i havneområdet på Avaldsnes. De marinarkeologiske registreringene har avdekket mye nytt materiale som kan dateres tilbake til 1200-tallet. Rapporten fra dette arbeidet vil bli publisert av Arkeologisk museum i Stavanger i løpet av mars måned.

I forbindelse med undersøkelsene har vi bevisst forsøkt å formidle funnene til et bredt publikum, blant annet gjennom massemedia. Dette førte blant annet til at stortingsrepresentant Inger Stolt-Nielsen i høst stilte spørsmål i Stortinget om hva regjeringen kunne gjøre for å bidra til ytterligere undersøkelser både med tanke på å framskaffe ny kunnskap, men ikke minst sikre en forsvarlig forvaltning av disse kulturminnene for framtida. Miljøvernministeren svarte at et statlig engasjement ville bli vurdert etter at den nevnte rapporten er publisert.

Karmøy kommune har nå bevilget kr. 50.000 til Stavanger Sjøfartsmuseum og AmS slik at vi i fellesskap skal kunne utarbeide en søknad til et forprosjekt som kan gi en klarere avgrensning av faglige og forvaltningsmessige problemstillinger, utfordringer og muligheter i havneområdet på Avaldsnes. Vi har foreløpig antydnet at et slik forprosjekt vil kunne utføres innenfor en total tidsramme på ca. 80 arbeidsdager og til en anslått kostnad av ca. 1,6 millioner kroner.

Harald Hamre

POPULÆR BJØRN I MUSÉGT.16

I januar fikk den gamle Lysefjordbjørnen fra 1885 sterk konkurranse fra brunbjørnen Läfto som ankom Stavanger Museum fra Agder naturmuseum. Läfto ble født i januar i Mora i Sverige i 1994, og ble skutt i Åmli i 1998. Da hadde han vandret lenger enn noen annen radiomerket bjørn i verden, over 500 kilometer.

Søndager den siste tiden har det vært "bjørneopplegg" for barn i Muségt. 16, et tilbud som viste seg å være svært populært. En enkelt søndag i januar hadde vi over 700 besøkende! 1. april reiser imidlertid Läfto tilbake til Agder naturmuseum, og Lysefjordbjørnen vil gjenvinne sin status som den mest populære bjørnen i samlingen.

Tove K. Galta

C - POST

Ansvarlig redaktør: Ove Magnus Bore
Redaksjon: Tove K. Galta og Anne Berit Sæl

Avsender: Stavanger Museum
Muségata 16
4010 Stavanger

Tel.: 51 84 27 00
E-post: firmapost@stavanger.museum.no
Hjemmeside: www.stavanger.museum.no